

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. b)

Limba și literatura slovacă maternă

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(45 de puncte)

Pozorne si prečítajte uvedené ukážky:

Nuž, myslím, že dostatočne vidíte i z toho, čo som povedal, že práca a len práca bola celý jeho život až do konca.

Postavy bol nízkej, ale svalovitej, čelo okrúhle. Zpod čiernej obrvy dobrácky zieralo dvojé malých modrých očí. Bradu si holil, fúzy strihal a i keď zomrel ako sedemdesiatšesťročný starec, mal ešte všetky zuby a iba na vrchhlave trocha zrednuté, ale predsa dosť tmavé vlasy.

Nikdy vraj nebol ťažšie chorým, ale porúbanín a všelijakých pamiatok od saní, vozov a čo ja viem, mal viac po tele, ako rokov. Bol smelým, podnikavým, a takému sa vždy skorej dačo ujde, ako tomu za pecou.

Často s nasadením života liezol po spílenom, ale zastavivšom sa strome, obťal mu haluze a tak ho povalil: „A čo sme mali robiť? Dávať sa naň?“ odôvodňoval svoju odvahu.

Ako starý baník a hutník spúšťal sa do dier, starých baní, len aby dali páni otvárať nové bane, začalo sa robiť, jeho „deťom bolo lepšie a svet mal zárobok“.

[...]

Starý otec počal byť váženým občanom a že vedel písať aj čítať, aj v počtoch sa vyznal, za pár rokov prešiel všetky obecné úrady od mladšieho prísažného až po salašného gazdu a richtára. Medzitým zomrelo im na osýpky dvojé mladších detí, tak zostalo nažive iba najstaršie dievča. To potom za pár čias vydali, ako najlepšie mohli zaopatrili a myslelo by sa, že si počali oddychovať.

Nie veru, práve naopak: vnúčať pribývalo, tým viac pracovali starí, už ozaj dosť starí rodičia.

[...]

So starobou ubývalo i síl; ako by snád' to aj cítili, ale sa tým boli chceli ubrániť blížiacemu sa koncu, čo len slabnúce žily mohly, konali práce svoje vytrvale, verne až do konca.

Pre prácu boli zabudli osláviť dvadsaťpäťročie len práce a starostí plného, no jednak spokojného, ba šťastného svojho manželstva, a keby nie my, „ich deti“, neboli by sa ešte ani v päťdesiatom výročí pamätali na prácu a poctivosť, ktoré ich sviazali tak mocnou páskou k spoločnému životu jedine pre dobro svojich detí, svojich vnúčať, ktoré tak vrúčne milovali, pre ich blaho nikdy sebe nedopriali ani jedla, ani oddychu, iba tej práce večnej, tá bola vždy len ich.

Najväčšou radosťou ich bolo, keď sme sa síšli, privinúť si nás k srdcu a radosťou zaplakať.

Jozef Gregor Tajovský: Do konca

A. Na základe informácií získaných z ukážky vypracujte na skúškový hárok nasledovné zadania:

1. Vymenujte päť fyzických a päť duševných vlastností starého otca.	10 bodov
2. Vymenujte dve povolania/funkcie starého otca.	3 body
3. Čo bolo najväčšou radosťou života starých rodičov?	2 body
4. V rozsahu 4 – 5 riadkov predstavte dôležitosť práce v živote starých rodičov?	5 bodov
5. Identifikujte v texte metaforu a epiteton.	3 body
6. Zaradíte vyššie uvedené dielo do príslušného literárneho smeru.	2 body

B. Zostavte text v maximálnom rozsahu 1 strany, v ktorom by ste vyjadrili svoj názor na úlohu starých rodičov v živote svojich vnúčať. Vychádzajte pritom z vlastnej skúsenosti, ako aj z myšlienok uvedených v ukážke z poviedky *Do konca* od Jozefa Gregora Tajovského.

Pri zostavovaní textu majte na zreteli nasledovné:

1. dodržanie témy a predstavenie dvoch argumentov, ktoré by podporili váš názor na danú problematiku, a z nich vyplývajúceho záveru,	15 bodov

2. nadväznosť textu a logický sled informácií,	2 body
3. členenie na úvod jadro a záver,	1 bod
4. dodržanie noriem súčasného spisovného jazyka, vzhľad textu, čitateľnosť.	2 body

SUBIECTUL al II-lea

(15 de puncte)

V rozsahu pol strany zostavte krátky príhovor k životnému jubileu starého otca/starej mamy.

a. Obsahová stránka	8 bodov
b. Dodržanie náležitostí špecifických pre daný slohový útvar – 5 bodov; dodržanie noriem súčasného spisovného jazyka – 1 bod; vzhľad, čitateľnosť – 1 bod)	7 bodov

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

V rozsahu 3 – 4 strán napíšte esej na tému *Ženské postavy v dielach lyrizovanej prózy (naturizmu)*. Esej bude koncipovaná s dôrazom na študované diela. Pri vypracovávaní eseje majte na zreteli nasledovné požiadavky:

- vhodný výber dvoch postáv a ich zaradenie do diel,
- stručný obsah literárnych diel, do ktorých patria východiskové postavy,
- identifikácia štyroch znakov daného literárneho smeru,
- charakteristiku východiskových postáv,
- identifikovanie podobností a odlišností v konaní vybraných literárnych postáv.

a. Obsahová stránka textu.	22 bodov
b. Formálna stránka textu (členenie na úvod, jadro a záver – 1 bod, nadväznosť a logický sled informácií – 3 body, dodržanie noriem súčasného spisovného jazyka – 3 body, vzhľad a čitateľnosť – 1 bod).	8 bodov